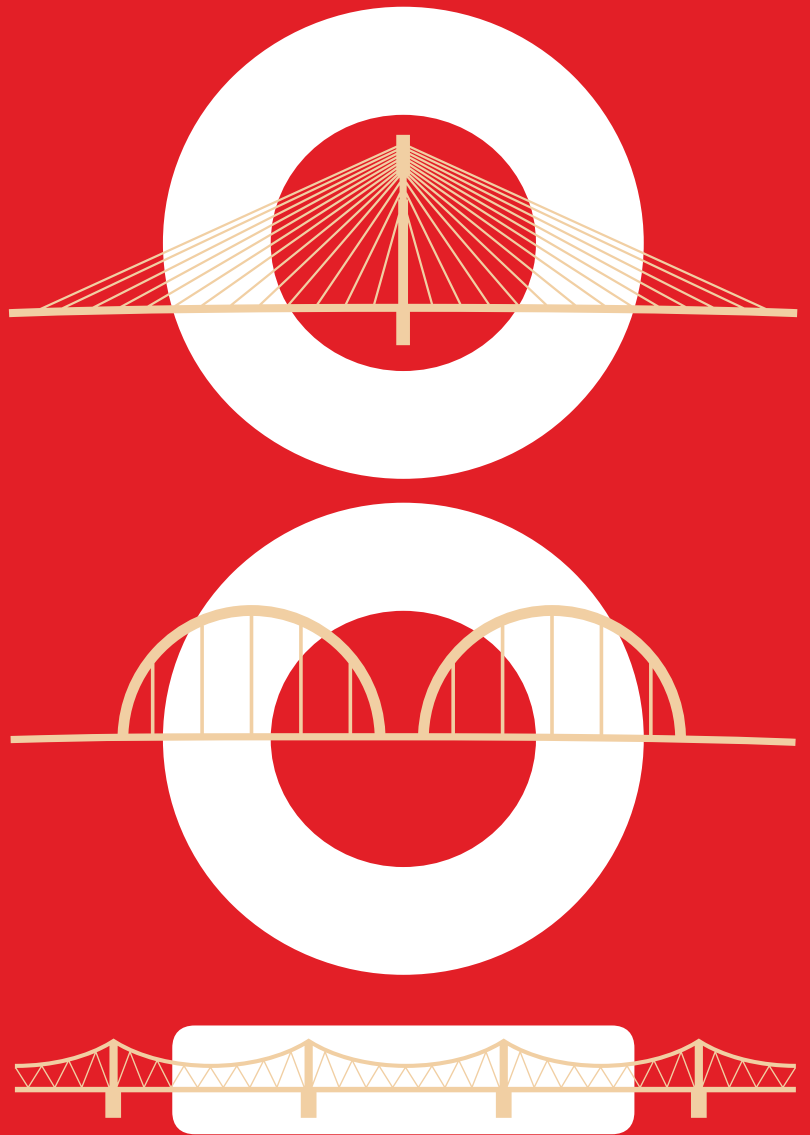

Bridges to Independence

Polish Modern Art
in the Centennial
Anniversary of the
Restoration of
Poland's Independence

**Bridges
to Independence**

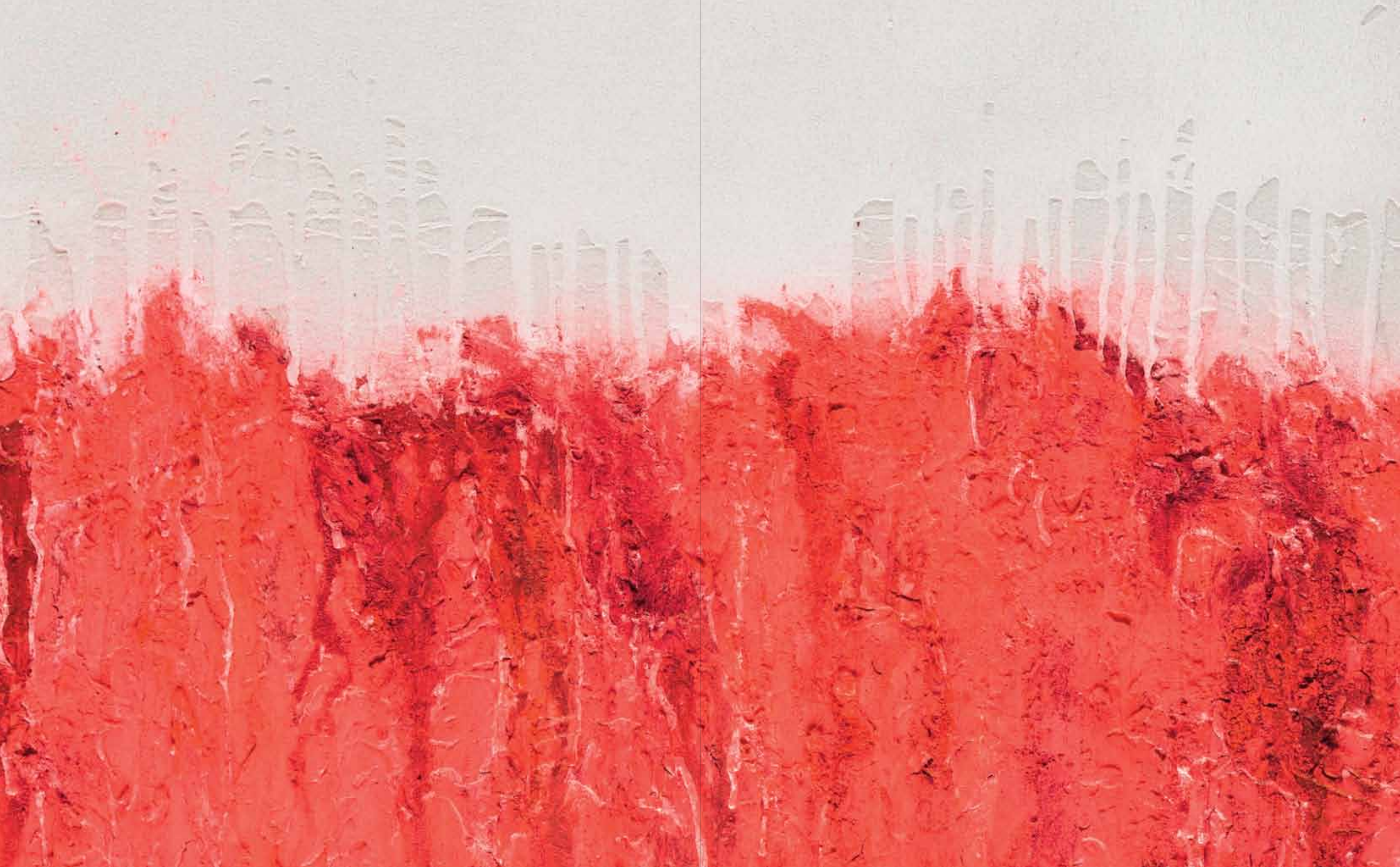
**Mosty
ku niepodległości**

Bridges to Independence

Polish Modern Art
in the Centennial
Anniversary of the
Restoration of
Poland's Independence

Mosty ku niepodległości

Polska sztuka
współczesna
w stulecie
odzyskania
niepodległości

Many months ago, when we first thought about displaying Polish contemporary art in the European Parliament to commemorate a hundred years of independence, I imagined an exhibition that emanates joy in pure, celebratory colours. I wanted the art of my beloved Pomerania to cast light in Brussels. My dream has come true. The result of our efforts is immensely impressive despite being different from what we initially planned.

At a first glance the effect of many months’ work of numerous people, especially Professor Arkadiusz Sylwestrowicz, may come as a surprise. It delivers, however, an artistic take on issues, events and attitudes crucial for our identity – the cultural code of my generation. Artists’ sensitivity and craftsmanship captured our most profound experiences and individual paths towards free Poland in eternal forms. December 1970, August 1980, martial law and sacrifice of the youth symbolised by Grzegorz Przemyk, a figure like Zbigniew Godlewski immortalised in a ballad as Janek Wiśniewski more than a decade earlier. The exhibited works feature portraits of well-known people such as Anna Walentynowicz – Anna the Proletarian from Michał Szlaga’s photograph – a person so dear to my heart, so humble, big and tragic. This picture and the one by Piotr Uklański, an outcome of a happening, together form an artistic synthesis of an important historical and political debate. The sign “Solidarity” and its characteristic font we called solidaryca were created by thousands of people – flesh and blood. Yes, there were 10 million of us who changed Poland. And this number tipped the balance of history.

Recently I often hear that Westerplatte is just a symbol because World War II actually started with the bombing of Wieluń and the attack on Tczew, both of which happened before SMS “Schleswig-Holstein” fired the first salvo. But Westerplatte is not the symbol of the outburst of the war, though that is what it is mostly known for in the world. It is a symbol of the heroic, honourable and fair fight to defend Poland against any calculation and in dire circumstances. Its meaning was fixed in our memory by the holy Pope John Paul II when he spoke to the youth in front of the monument: “Every single one of you, young friends, has their own Westerplatte...” I find these huge truths hidden deep within ample details of Krzysztof Wróblewski’s painting *Shipyard and Westerplatte*.

Iwona Zając’s embroideries *Patience 2* and *Patience 3* recall recent history of the shipyard and lives of thousands of nameless workers. I found some traces of feelings these canvases express in the faces of retired shipyard workers I had met over many years of my public service. Works of Henryk Cześćnik, an artist both Polish and universal, have never left the viewer indifferent. *Polish Holy Family from Radzymin in Podlachia* is no exception.

Thanks to sea wind, only on the coastline one can see waving flags and ensigns in their full glory. Every event that contributed to our experience and identity empowered hands of workers, scouts, soldiers and students to draw the national flag from the pools of blood, in December frost and in the summer rain. Professor Arkadiusz Sylwestrowicz’s studies of the flag remind us of it all. I would like to thank him – the author and curator of the exhibition – for a chance to display contemporary Polish art in the European Parliament. Also, I would like to express my utmost gratitude to Rector of the Academy of Fine Arts in Gdansk, Professor Krzysztof Polkowski, and the Senate as well as the National Museum in Gdansk and its Director Wojciech Bonisławski – this endeavour would not be possible without his help.

Please enjoy the exhibition.

Anna Fotyga — MEMBER OF THE EUROPEAN PARLIAMENT

EN

006

Bridges to Independence

Wiele miesięcy temu, kiedy po raz pierwszy myśleliśmy o zaprezentowaniu w Parlamencie Europejskim polskiej sztuki współczesnej dla upamiętnienia stulecia odzyskania niepodległości, wyobrażałam sobie wystawę emanującą radością, świątecznymi, czystymi barwami. Chciałam, żeby w brukselskich przestrzeniach zajaśniała sztuka mojego ukochanego Pomorza. Tak też się stało, a prezentowany Państwu rezultat naszych zabiegów robi wielkie wrażenie, choć odbiega od wcześniejszych zamierzeń.

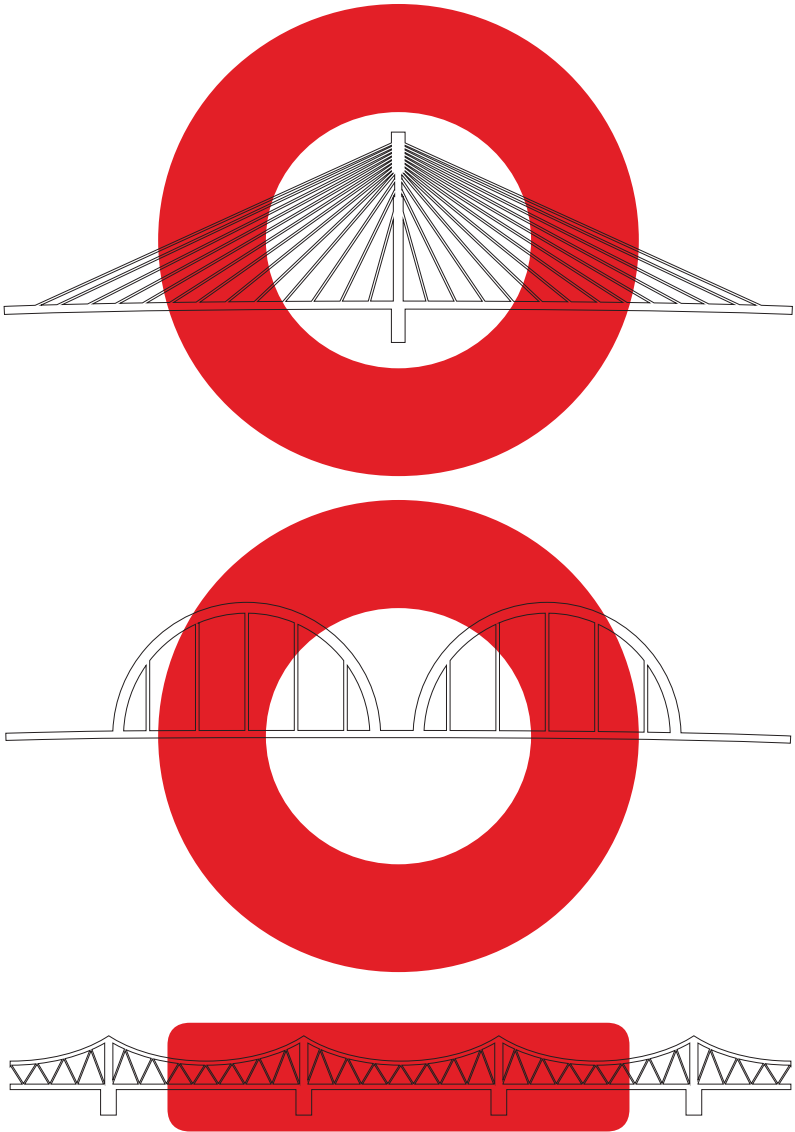
Efekt wielomiesięcznej pracy wielu osób, przede wszystkim prof. Arkadiusza Sylwestrowicza, może w pierwszej chwili zaskakiwać. Przedstawia jednak artystyczną wizję spraw, wydarzeń, postaw stanowiących najważniejszą część naszej tożsamości, kod kulturowy mojego pokolenia. Wrażliwość i narzędzia artystów utrwaliły w nieprzemijającej formie nasze najgłębsze przeżycia, indywidualne drogi ku wolnej Polsce. Grudzień '70, Sierpień '80, stan wojenny, ofiara młodych, której symbolem stał się Grzegorz Przemyk, tak jak ponad dekadę wcześniej Zbigniew Godlewski, uwieczniony w balladzie jako Janek Wiśniewski. Wśród dzieł przewijają się wizerunki znanych postaci, w tym tak mi bliskiej, skromnej, wielkiej i tragicznej Anny Walentynowicz – Anny Proletariuszki z fotografii Michała Szłagi. Ta fotografia w połączeniu z inną, która przedstawia utrwalony na kliszy efekt happeningu, autorstwa Piotra Ukłańskiego, stanowi przeciw artystyczną syntezę istotnego sporu historycznego i politycznego. Napis „Solidarność”, charakterystyczna czcionka, nazywana przez nas solidarycą, stworzyły żywe osoby, tysiące ludzi. Tak, było nas zmieniających Polskę 10 milionów. I ta liczba przeważała szalę dziejową.

Często słyszałam w niedawnym czasie wypowiedzi, że Westerplatte to jedynie symbol, bo tak naprawdę druga wojna światowa została rozpoczęta bombardowaniem Wielunia, ostrzałem Tczewa, które wydarzyły się, zanim padła pierwsza salwa z pancernika „Schleswig-Holstein”. Westerplatte nie stanowi jednak symbolu wybuchu wojny, chociaż to głównie pamięta świat. To symbol bohaterkiej, honorowej, czystej walki o Polskę wbrew wszelkim kalkulacjom, w beznadziejnych okolicznościach. Tę symbolikę utrwalił w naszej pamięci święty papież Jan Paweł II, mówiąc pod pomnikiem do młodzieży: „Każdy z was, młodzi przyjaciele, ma swoje Westerplatte...”. Te wielkie znaczenia odnajduję również ukryte w gąszczu szczegółów w obrazie Krzysztofa Wróblewskiego *Stocznia i Westerplatte*.

Współczesne losy stoczni, los tysięcy bezimiennych robotników przywołują hafty *Cierpliwość 2* i *Cierpliwość 3* Iwony Zając. Pewne ślady utrwalonych w nich nastrojów odnajduję w twarzach emerytowanych stoczniowców, których spotykałam w różnych okresach swojej publicznej aktywności. Prace Henryka Cześnika, polskiego i uniwersalnego jednocześnie artysty, nigdy nie pozwalały widzowi pozostać obojętnym. Taką reakcję powoduje również *Polska Święta Rodzina z Podlaskiego Radzymina*.

Wiatr od morza powoduje, że na Wybrzeżu – częściej niż gdzie indziej – widuje się flagi i bandery rozwinięte, w pełnym łopocie. Wszystkie wydarzenia, które stały się częścią naszego doświadczenia i naszej tożsamości, sprawiły, że polska flaga unosiła się, podnoszona silnymi rękami robotników, harcerzy, żołnierzy, uczniów, z kałuż krwi, grudniowego szronu i letnich słot. Studia flagi prof. Arkadiusza Sylwestrowicza o tym wszystkim mi przypominają. To jemu jako autorowi i kuratorowi wystawy dziękuję za tę możliwość pokazania współczesnej polskiej sztuki w Parlamencie Europejskim. Z całego serca dziękuję rektorowi Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku, Panu prof. Krzysztofowi Polkowskiemu i senatowi uczelni. Składam podziękowania Muzeum Narodowemu w Gdańsku z Panem dyr. Wojciechem Bonisławskim na czele za wielką pomoc w zorganizowaniu tej wystawy.

Życzę Państwu przyjemnego oglądania.

Ladies and Gentlemen,

to begin with, I shall mention that MEP Anna Fotyga is the originator of the exhibition “Bridges to Independence. Polish Modern Art in the Centennial Anniversary of the Restoration of Poland’s Independence”. I would like to thank Mrs Fotyga for trusting me and assigning with the role of the curator. I am truly honoured that I could contribute to a showing of such importance.

It is not a coincidence that such a significant topic – Polish independence – is illustrated with the works of artists related to Pomerania. Here, since the early 1970s, freedom has burgeoned in the strikes of shipyard workers, youth protests, and the struggle to regain full independence with sacrifice. Behind the walls of shipyards in Gdynia and Gdansk, the Solidarity movement was born – a union that started the liberation of not only Poland but also a considerable part of Europe from the Communist regime.

Local events proved a powerful source of inspiration for the exhibited artists.

When I was offered a chance to organise the showing, I immediately thought of works by Maksymilian Kasprowicz commemorating the tragedy of December 1970. He used gloves that belonged to shipyard workers which rendered his collages literal, explicit, and yet symbolic. The most touching statements on the bloody events of that time, Kasprowicz’s works formed the bedrock of the entire collection.

Apart from Maksymilian Kasprowicz, the exhibition features works of nine artists: Teresa Pągowska, Iwona Zając, Henryk Cześnik, Maciej Świeszewski, Józef Czerniawski, Krzysztof Wróblewski, Michał Szlaga, Piotr Uklański and Arkadiusz Sylwestrowicz. I could write books about them but that is not the point. It is enough to say that all those eminent artists are deeply concerned with the history of their fatherland as proven by the works on display.

Arkadiusz Sylwestrowicz ——— LEAD CURATOR

EN

010

Bridges to Independence

Szanowni Państwo,

na wstępie wypada mi wspomnieć, że pomysłodawcą wystawy „Mosty ku niepodległości. Polska sztuka współczesna w stulecie odzyskania niepodległości” jest Pani Poseł Anna Fotyga, której dziękuję za zaufanie i powierzenie mi roli kuratora tego przedsięwzięcia. Jest dla mnie zaszczytem, że mogłem uczestniczyć w przygotowaniu ekspozycji o tak dużym znaczeniu.

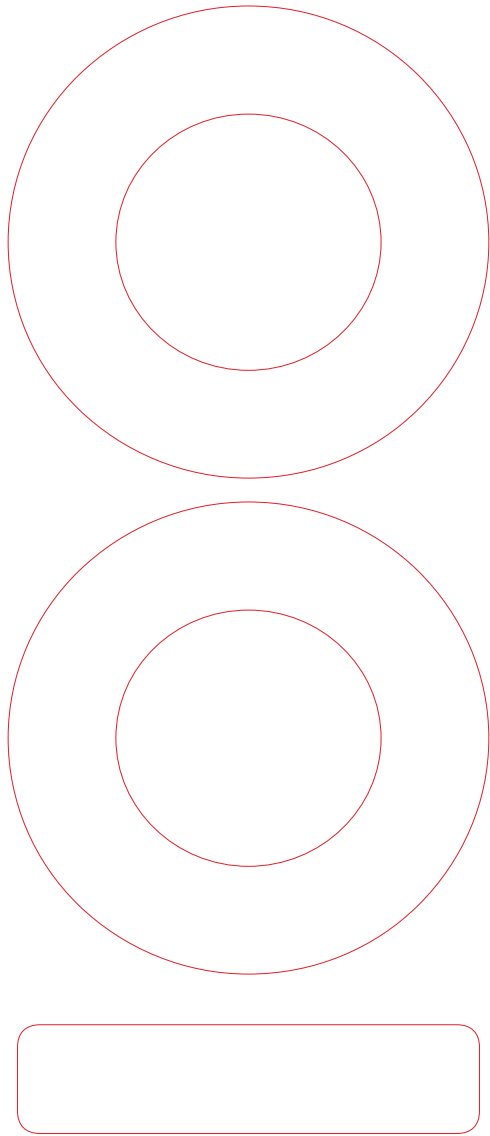
To nie przypadek, że tak ważny temat, jakim jest polska niepodległość, ukazany został poprzez prezentację prac artystów związanych z polskim Pomorzem. Właśnie tutaj od początku lat siedemdziesiątych XX wieku wolność wyrażała się poprzez strajki robotników, bunt młodzieży, poświęcenie ludzi, mające na celu przywrócić pełną niepodległość naszemu państwu. To przestrzenie gdyńskich i gdańskich stoczni stały się miejscem, w którym narodziła się „Solidarność”. Ten ruch związkowy zapoczątkował wyzwolenie nie tylko Polski, ale i dużej części Europy z ustroju komunistycznego.

Rozgrywające się tu wydarzenia okazały się także ważną inspiracją dla twórczości prezentowanych na wystawie artystów.

Kiedy otrzymałem propozycję zorganizowania wystawy, pierwszymi dziełami, o których pomyślałem, były prace Maksymiliana Kasprowicza uwieczniające tragedię Grudnia '70. Artysta użył oryginalnych rękawic stoczniowców, co nadało jego kolażom wyjątkowej dosłowności, dosadności, a jednocześnie symboliczności przekazu. Są to najbardziej poruszające dzieła dotyczące krwawych wydarzeń tamtego okresu. To one stały się fundamentem całej ekspozycji.

Na wystawie oprócz Maksymiliana Kasprowicza znajdziemy prace dziewięciu twórców – Teresy Pągowskiej, Iwony Zając, Henryka Cześnika, Macieja Świeszewskiego, Józefa Czerniawskiego, Krzysztofa Wróblewskiego, Michała Szłagi, Piotra Ukłańskiego i Arkadiusza Sylwestrowicza. Dużo by o nich mówić, ale nie o to chodzi. Wystarczy wspomnieć, że są artystami znaczącymi, dla których historia, dzieje ojczyzny nie są obojętne. Przedstawione prace bez żadnych wątpliwości to potwierdzają.

Arkadiusz Sylwestrowicz — KURATOR WYSTAWY

Kasprowicz created a cycle of collages in tribute to the victims of December 1970 on the Polish coast. A considerable price hike provoked mass workers’ protests from 14th December through to 22nd December 1970, predominantly in Gdynia, Gdansk, Szczecin and Elblag. The government ordered armed military and police units to pacify protesters. Over forty people died and more than a thousand were injured. The incident is widely associated with a procession of shipyard workers marching through the centre of Gdynia and lifting a door with a body of a young man shot by the officers. The use of workers’ gloves in Kasprowicz’s works imbues his art with remarkable clarity and intensity at the level of both plastic and symbolic form.

Artysta stworzył cykl kolaży w hołdzie ofiarom Grudnia ’70 na polskim Wybrzeżu. Po radykalnych podwyżkach cen żywności w dniach 14–22 grudnia 1970 doszło do masowych protestów robotników głównie w Gdyni, Gdańsku, Szczecinie i Elblągu. Do pacyfikacji protestów władze użyły uzbrojonych oddziałów wojska i milicji. W wyniku tych działań śmierć poniosło ponad czterdzieści osób, a ponad tysiąc zostało rannych. Najbardziej znanym obrazem z tych zajęć była procesja, którą utworzyli w śródmieściu Gdyni stoczniowcy, niosąc na drzwiach ciało zastrzelonego przez mundurowych młodego mężczyzny. Użycie rękawic stoczniowców w dziełach Kasprowicza nadaje im niesłychaną wyrazistość i moc zarówno w formie plastycznej, jak i symbolicznej.

born 1906 in Swarzędz,
died 1986 in Gdynia
ur. w 1906 roku w Swarzędzu,
zm. w 1986 roku w Gdyni

MAKSYMILIAN KASPROWICZ

Maksymilian Kasrowicz, *Gdynia Tragedy I*, 1979,
collage, polymer on canvas, 160×110 cm,
presented by the National Museum in Gdansk

Maksymilian Kasrowicz, *Tragedia gdyńska I*, 1979,
collage, polimer, płótno, 160×110 cm,
wł. Muzeum Narodowe w Gdańsku

Maksymilian Kasrowicz, *To Shipyard Workers on the 50th Anniversary of the City of Gdynia*, 1975–1976,
collage, polymer on canvas, 160×110 cm,
presented by the National Museum in Gdansk

Maksymilian Kasrowicz, *Robotnikom portowym w 50-lecie miasta Gdyni*, 1975–1976,
collage, polimer, płótno, 160×110 cm,
wł. Muzeum Narodowe w Gdańsku

An artist and a long-time lecturer at the State Higher School of Fine Arts in Gdansk. Her piece was inspired by a historical event that took place in May 1983. The death of 19-year-old Grzegorz Przemyk, a high-school student beaten to death by police officers after he celebrated passing final exams with his friends, outraged Polish society. Huge crowds attended his funeral. The ceremony was the first anti-Communist demonstration of such magnitude since the introduction of martial law. In her picture commemorating the death of this young man, Pągowska used a technique characteristic for her paintings. Drama emanates from both composition and colour. The white face of a figure suspended mid-air symbolises innocence and purity as well as death which has already claimed a man.

Artystka, przez kilkanaście lat pedagog gdańskiej PWSSP, w swoim dziele sięgnęła do historycznego wydarzenia z maja 1983 roku. Śmierć dziewiętnastoletniego Grzegorza Przemyka, skatowanego przez funkcjonariuszy milicji po tym, gdy świętował z kolegami zdanie matury, wywołała falę oburzenia polskiego społeczeństwa. Na pogrzeb maturzysty przybyły tłumy. Uroczystości funeralne były pierwszą tak liczną manifestacją antykomunistyczną od czasu wprowadzenia stanu wojennego. Artystka w obrazie upamiętniającym śmierć młodzieńca posłużyła się charakterystyczną dla siebie formą malarską. Dramaturgia rozgrywa się zarówno na poziomie kompozycji, jak i koloru. Biała twarz zawieszona w przestrzeni postaci przywołuje symboliką niewinność, czystość, a zarazem i śmierć, która objęła już człowieka we władanie.

TERESA PAĞOWSKA

born 1926 in Warsaw,
died 2007 in Warsaw
ur. w 1926 roku w Warszawie,
zm. w 2007 roku w Warszawie

Teresa Pągowska, *To Grzegorz Przymyk – "Memento"*, 1985,
tempera and acrylic on canvas, 130×145 cm,
presented by Pomorskie Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych,
collection of the National Museum in Gdansk

Teresa Pągowska, *Grzegorzowi Przymykowi – „Memento”*, 1985,
tempera, akryl, płótno, 130×145 cm,
wł. Pomorskie Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych,
depozyt w Muzeum Narodowym w Gdańsku

My embroidered canvases from the series *Patience* address work ethos and various changes inspired by its contemplation. They relate to the Gdansk Shipyard, a place of local and national importance present in many of my previous works, and feature accounts from the lives of its workers. Originally, the workers’ quotes were painted as a mural on the wall surrounding the shipyard. Transferred to canvas, they have become a testimony to workers’ hard work. Blue and red thread resemble veins and blood. Together they form a physical symbol of the human body – a medium of special importance to my art.

Na haftowanych płótnach z serii *Cierpliwość* poruszam refleksję nad etosem pracy oraz szeroko pojętymi zmianami, do których ona prowadzi. Prace wiążą się ze Stoczną Gdańską, obecną w wielu moich wcześniejszych realizacjach. Znajdują się tu opisy życia robotników związanych z tym ważnym dla Gdańska i Polski miejscem. Pierwotnie wypowiedzi stoczniowców miały formę muralu i znajdowały się na murze okalającym Stocznię. Przeniesione na płótno w postaci haftu stają się świadectwem ciężkiej pracy. Niebieskie nici przypominają żyły, a czerwone – krew. Są one namacalnym symbolem ciała, medium niezwykle cennego w mojej twórczości.

born 1971 in Gdansk
ur. w 1971 roku w Gdańsku

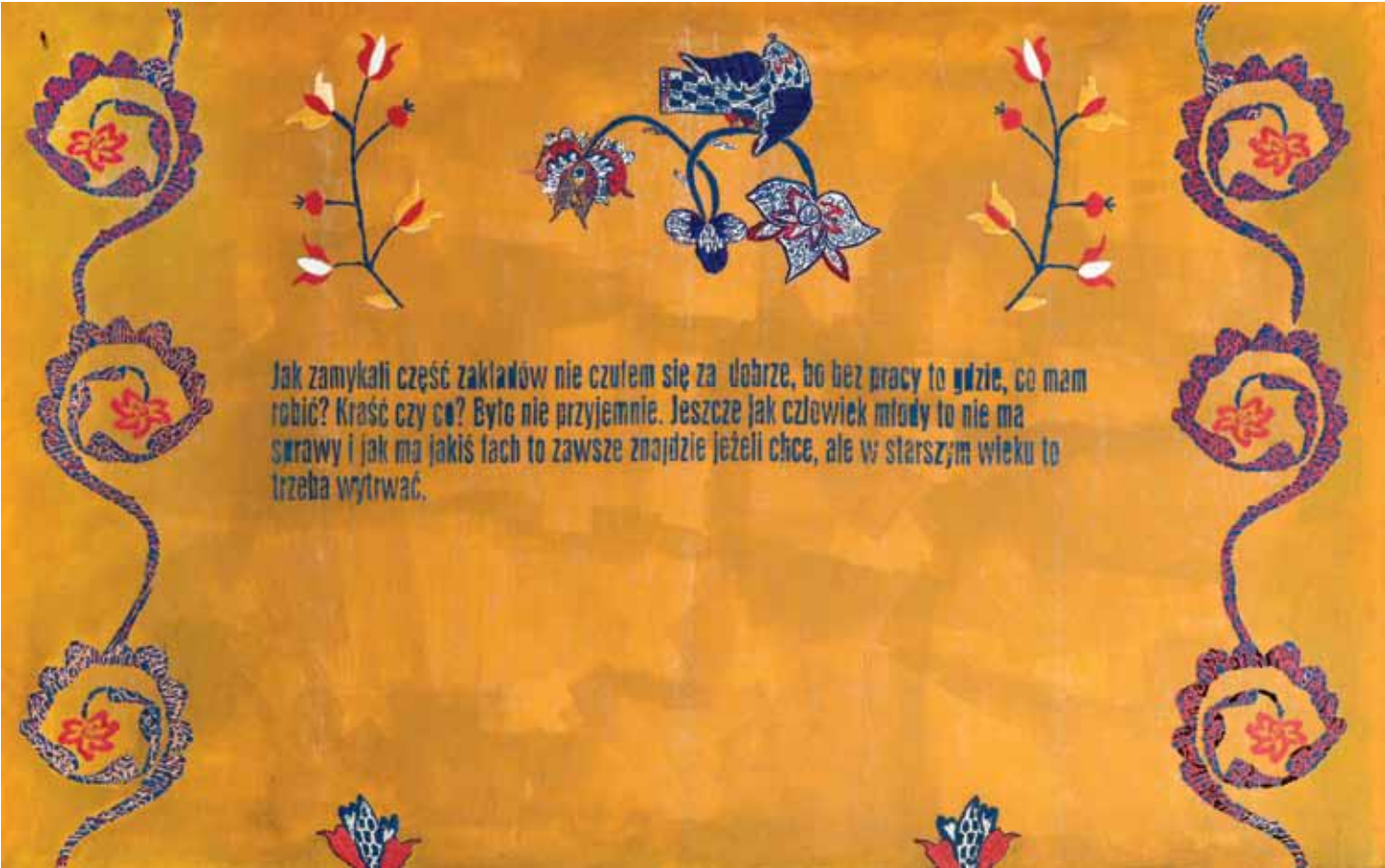
IWONA ZAJĄC

"WHEN THEY WERE SHUTTING DOWN SOME DEPARTMENTS, I DIDN'T FEEL GOOD ABOUT IT. WHAT WAS I SUPPOSED TO DO WITHOUT A JOB? STEAL OR WHAT? IT WAS BAD. IF YOU'RE YOUNG AND KNOW YOUR CRAFT, NO BIG DEAL, YOU'LL ALWAYS FIND SOMETHING IF YOU WANT TO. BUT IF YOU'RE OLD, YOU'VE GOT TO GRIN AND BEAR IT."

Władysław Skoworodko

Iwona Zając, *Patience 3*, 2012–2017,
hand embroidery on canvas, 185×300 cm,
presented by the artist

Iwona Zając, *Cierpliwość 3*, 2012–2017,
haft ręczny, płótno, 185×300 cm,
wł. artystki

"I'VE WORKED IN THE SHIPYARD SINCE 1963. WHEN I STARTED, I WAS 14 AND DIDN'T KNOW THE FIRST THING ABOUT LIFE. I WAS MISSING HOME AND MY MOTHER. I WAS LIVING WITH MY RELATIVES AT THE TIME. WHEN I GOT BACK FROM THE CHRISTMAS BREAK, I FELT A PANG OF SORROW, STARTED CRYING LIKE A BABY AND COULDN'T PULL MYSELF TOGETHER.

I WOULD NEVER EXPECT TO WORK HERE FOR SO LONG. FORTY-TWO YEARS IN ONE PLACE. I TARRIED, THAT'S ALL. THERE'S A PART OF ME IN EVERY SHIP. I EVEN QUITE ENJOY IT WHEN A SHIP COMES TO OUR SHIPYARD FOR A REPAIR.

I'LL MISS THIS PLACE ALL RIGHT. I WILL FEEL LOST WHEN I RETIRE AND MISS THE RHYTHM: WAKING UP, GOING TO WORK AND GETTING BACK HOME."

Tadeusz Rogalski

Iwona Zając, *Patience 2*, 2012–2017,
hand embroidery on canvas, 185×300 cm,
presented by the artist

Iwona Zając, *Cierpliwość 2*, 2012–2017,
haft ręczny, płótno, 185×300 cm,
wł. artystki

All patriotic national independence movements inextricably involved prioritisation of Catholic values, and the use of religious symbols was believed to be politically game-changing. *Polish Holy Family* represents the spiritual side of the Polish Catholic community.

Wszelkie patriotyczne ruchy narodowo-niepodległościowe nierozzerwalnie związane były z podniesieniem priorytetu wartości katolickich, a użycie symboli religijnych miało gwarantować zwycięstwo w politycznych przemianach. *Polska Święta Rodzina* symbolizuje sferę duchową polskiego katolickiego społeczeństwa.

born 1951 in Sopot
ur. w 1951 roku w Sopocie

HENRYK
CZEŚNIK

Henryk Cześnik, *Polish Holy Family from Podlachian Radzymin*, 2017,
collage, oil on canvas, 130×200 cm,
presented by the artist

Henryk Cześnik, *Polska Święta Rodzina z Podlaskiego Radzymina*, 2017,
collage, olej, płótno, 130×200 cm,
wł. artysty

The Bus harks back to the unusual painting by Bronisław Wojciech Linke, an artist dealing with relevant social issues in the context of modern visual arts. The author attempted to engage in a dialogue with Linke's piece at the time of an unprecedented social upheaval in Gdansk. The painting belongs to a cycle created between 1979 and 1981 that reflects the atmosphere in the Poland of that period.

Autobus jest bezpośrednim nawiązaniem do niezwykłego obrazu Bronisława Wojciecha Linkego, poruszającego ważne tematy społeczne w kontekście sztuki współczesnej, obrazu, do którego próbę nawiązania dialogu podejmuje autor w latach niebywałego zrywu społecznego w Gdańsku. Dzieło należy do powstałego w latach 1979–1981 cyklu obrazów tematycznie nawiązujących do atmosfery panującej w ówczesnej Polsce.

born 1950 in Sopot
ur. w 1950 roku w Sopocie

MACIEJ ŚWIESZEWSKI

Maciej Świeszewski, *The Bus*, 1980,
oil on canvas, 135×200 cm,
presented by the National Museum in Gdansk

Maciej Świeszewski, *Autobus*, 1980,
olej, płótno, 135×200 cm,
wł. Muzeum Narodowe w Gdańsku

The painting documents those places in Gdansk that symbolise the beginning and end of a certain era in our part of Europe. Since its completion, these places have transformed, but some of them have remained intact. In my work, I depict symbolical objects, from those related to the outburst of World War II, such as the monument in Westerplatte, to the ones commemorating the Solidarity movement and democratic changes in the Poland of the 1970s and 1980s.

Obraz jest zapisem wyglądu określonych miejsc w Gdańsku, które są symbolami początku i końca pewnej epoki w naszej części Europy. Od momentu powstania obrazu nastąpiły w tych przestrzeniach przemiany, ale niektóre miejsca pozostały nienaruszone. W swoim dziele ukazuję symboliczne obiekty od tych związanych z rozpoczęciem drugiej wojny światowej, jak monument na Westerplatte, aż do upamiętniających ruch „Solidarność” i przemiany demokratyczne w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych w Polsce.

born 1962 in Przasnysz
ur. w 1962 roku w Przasnyszu

KRZYSZTOF WRÓBLEWSKI

Krzysztof Wróblewski, *Shipyard and Westerplatte*, 2006,
oil on canvas, 140×200 cm,
presented by the Municipality of the City of Gdansk – Gdansk Collection of Contemporary Art,
collection of the National Museum in Gdansk

Krzysztof Wróblewski, *Stocznia i Westerplatte*, 2006,
olej, płótno, 140×200 cm,
wł. Gmina Miasta Gdańska w ramach Gdańskiej Kolekcji Sztuki Współczesnej,
depozyt w Muzeum Narodowym w Gdańsku

At first glance, Czerniawski's compositions are entirely abstract. But lines resembling fabric folds (possibly a hint at tailoring traditions running in the artist's family) form landscapes: fields, hills and the sky. Though unspecified and poorly detailed, they appear archetypal. By limiting the colour palette to mostly white and red, the painter ensured that his emotional and symbolic message is exceptionally clear.

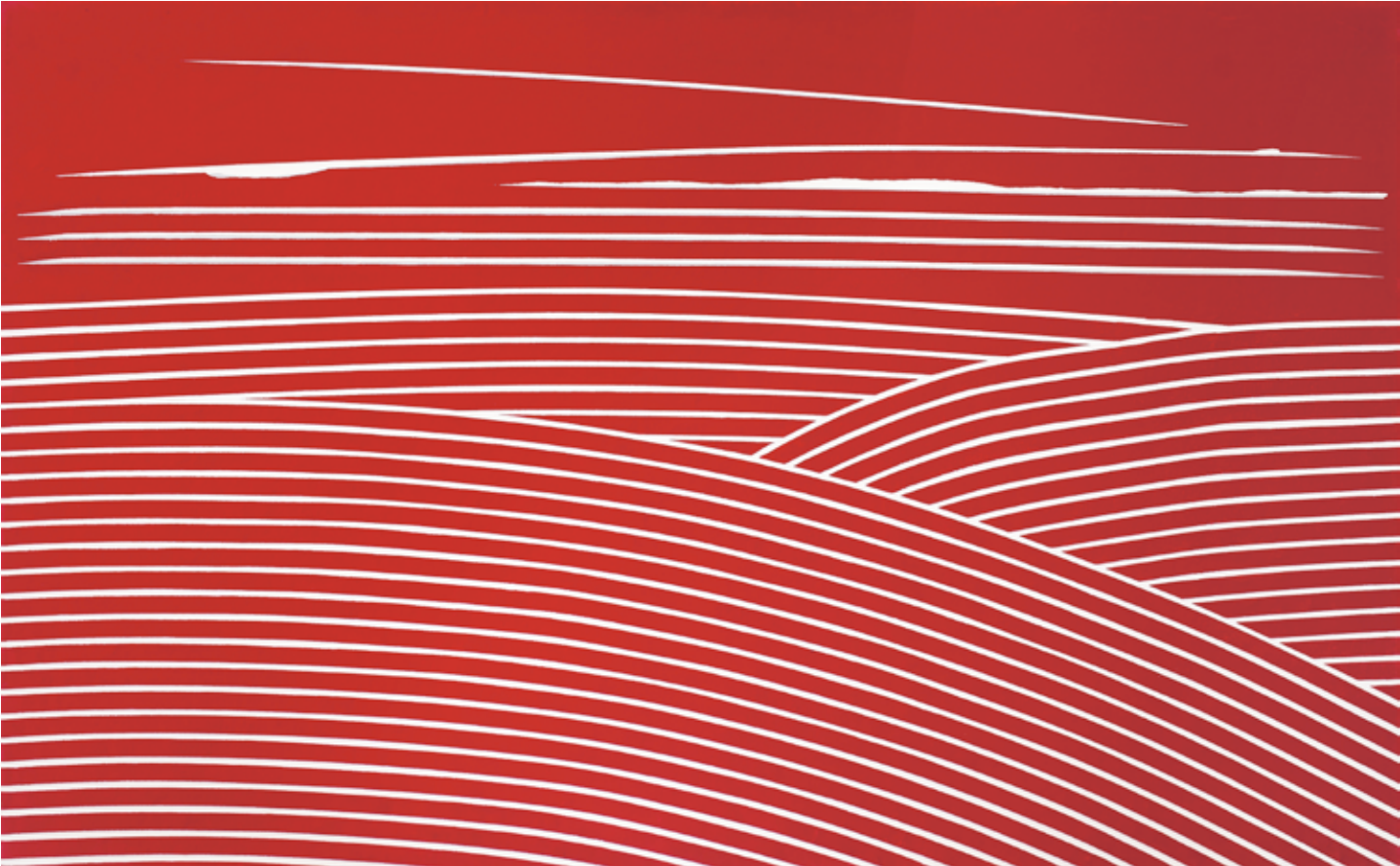
Artysta posługuje się pozornie abstrakcyjną kompozycją. Linie przypominające fałdy sukna (w czym może nawiązuje do krawieckiej tradycji swojej rodziny) układają się w wizerunki pejzaży. Możemy rozpoznać na nich kształty pól, wzgórz, nieboskłonu. Wydaje się, że chociaż są niekonkretne, nie-szczegółowe, ich wymiar jest w znacznym stopniu archetypalny, typowy. W cyklu, w którym malarz ogranicza paletę barw przede wszystkim do bieli i czerwieni, przekaz emocjonalny i symboliczny staje się wyjątkowo rozpoznawalny.

born 1954 in Myślibórz
ur. w 1954 roku w Myśliborzu

JÓZEF CZERNIAWSKI

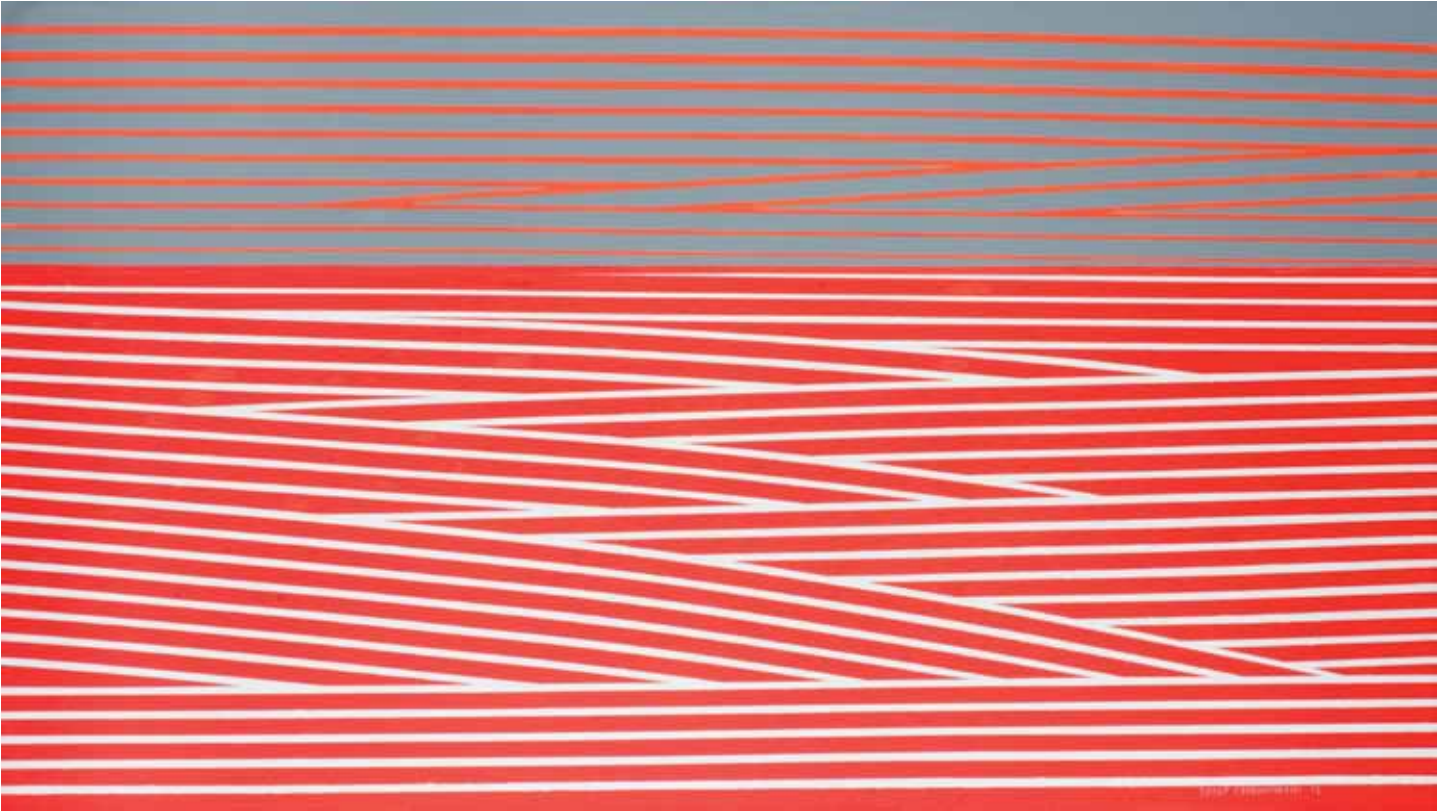
Józef Czerniawski, *Untitled*, 2017,
acrylic on canvas, 90×146 cm,
presented by the artist

Józef Czerniawski, *Bez tytułu*, 2017,
akryl, płótno, 90×146 cm,
wł. artysty

Józef Czerniawski, *Untitled*, 2011,
acrylic on canvas, 90×160 cm,
presented by the artist

Józef Czerniawski, *Bez tytułu*, 2011,
akryl, płótno, 90×160 cm,
wł. artysty

Paintings from cycles *A Study of the Flag*, *A Study of the Flag in Black* were created between 2003 and 2004 as an attempt to convey a symbolic meaning of national colours in an abstract manner. Compositions form landscapes subjected to viewers’ reception – emotional and individual but also communal and related to the history of our country. Their forms may trigger dramatic associations. Purity and luminosity of colours energise and promote positivity.

Obrazy z cyklu *Studium Flagi*, *Studium Flagi w Czerni* powstały w latach 2003–2004. Podejmuję w nich próbę przedstawienia w abstrakcyjnej formie symbolicznego znaczenia barw narodowych. Kompozycje układają się w pejzaże, które zostają odebrane przez oglądającego w sposób emocjonalny i indywidualny, ale też wspólnotowy, łączący się z historią naszego kraju. Formy mogą przywoływać skojarzenia dramatyczne, a czystość i świetlistość kolorów budzi wartości energetyczne i pozytywne.

born 1971 in Lodz
ur. w 1971 roku w Łodzi

ARKADIUSZ SYLWESTROWICZ

Arkadiusz Sylwestrowicz, from the cycle *A Study of the Flag*, 2004,
paint, pigment and glass microspheres on canvas, 73×104 cm,
presented by the artist

Arkadiusz Sylwestrowicz, Z cyklu *Studium Flagi*, 2004,
farba, pigment, mikrokulki szklane, płótno, 73×104 cm,
wł. artysty

Arkadiusz Sylwestrowicz, from the cycle *A Study of the Flag*, 2004,
paint, pigment and glass microspheres on canvas, 57×150 cm,
presented by the artist

Arkadiusz Sylwestrowicz, Z cyklu *Studium Flagi*, 2004,
farba, pigment, mikrokulki szklane, płótno, 57×150 cm,
wł. artysty

Arkadiusz Sylwestrowicz, from the cycle *A Study of the Flag in Black*, 2004,
oil on canvas, 63,5×103,5 cm,
presented by the artist

Arkadiusz Sylwestrowicz, Z cyklu *Studium Flagi w Czerni*, 2004,
olej, płótno, 63,5×103,5 cm,
wł. artysty

This large-format photograph depicts the legendary crane operator of Lenin Gdansk Shipyard – a member of free trade unions, active shipyard striker, a victim of Communist repressions and co-founder of the Independent Self-Governing Trade Union Solidarity – standing in the debris of a moulding plant in a former Department K2 of the Gdansk Shipyard. As Hubert Bilewicz writes, “this nostalgic depiction of a woman in a non-feminine place is a combination of a photographic documentary, artistic portrait, landscape and Vanitas allegory”. The picture belongs to a series of portraits of shipyard workers – an integral part of a long-term project under the working title *Gdansk Shipyard*.

Wielkoformatowa fotografia przedstawia legendarną suwnicową Stoczni Gdańskiej im. Lenina, działaczkę wolnych związków zawodowych, aktywną uczestniczkę strajków stoczniowych, ofiarę represji komunistycznych, współzałożycielkę NSZZ „Solidarność”, stojącą wśród ruin formierni na terenie dawnego wydziału K2 Stoczni Gdańskiej. Jak pisze Hubert Bilewicz, „To pełne nostalgii przedstawienie kobiety w niekobiecym miejscu łączy cechy fotograficznego dokumentu, artystycznego portretu, a także pejzażu i alegorii o wanitatywnym charakterze”. Dzieło należy do serii portretów stoczniowców, które są integralną częścią wieloletniego projektu o roboczym tytule *Stocznia Gdańska*.

born 1978 in Gdansk
ur. w 1978 roku w Gdańsku

MICHAŁ SZLAGA

Michał Szlaga, *Anna the Proletarian*, 2004,
photographic print, 110×166 cm,
presented by the Municipality of the City of Gdansk,
collection of the National Museum in Gdansk

Michał Szlaga, *Anna Proletariuszka*, 2004,
wydruk fotograficzny, 110×166 cm,
wł. Gmina Miasta Gdańska,
depozyt w Muzeum Narodowym w Gdańsku

Three thousand soldiers gathered in the Gdansk Shipyard and formed the name “Solidarity” so this picture could be taken. I chose soldiers because I didn’t want to make some sentimental postcard. I wanted to introduce an odd element to this idea. Odd in a good way because you can interpret it as something unexpected: the military signed up for Solidarity. It’s a new quality. The *Solidarity* project harks back to my previous work *Untitled (John Paul II)* (2004), a portrait of the pope made by 3.5 thousand people.

Do tego zdjęcia na terenie Stoczni Gdańsk trzy tysiące żołnierzy utworzyło napis „Solidarność”. Wybrałem żołnierzy, bo nie chciałem robić jakiejś sentymentalnej pocztówki. Zależało mi na wprowadzeniu do tego pomysłu zgrzytu, w pozytywnym sensie. Bo można to zinterpretować, że oto nagle wojsko zapisało się do „Solidarności”. To jest nowa jakość. Projekt *Solidarność* nawiązuje do mojego wcześniejszego dzieła *Bez tytułu (Jan Paweł II)* (2004), będącego portretem papieża złożonego z 3,5 tysiąca ludzi.

born 1968 in Warsaw
ur. w 1968 roku w Warszawie

PIOTR UKLAŃSKI

Piotr Uklański, *Solidarity*, 2007,
 photograph, digital C-print on a plate, 150×230 cm,
 presented by the National Museum in Gdansk

Piotr Uklański, *Solidarność*, 2007,
 fotografia, wydruk komputerowy (c-print), płyta, 150×230 cm,
 wł. Muzeum Narodowe w Gdańsku

Factual editor, coordinator | redakcja
merytoryczna, koordynacja
Adam Kamiński

Proofreader | korekta
Emilia Kapłan

Translation | tłumaczenie
Paweł Gładysz

Photos by | fotografie
Leszek Żurek
Andrzej Z. Leszczyński / Muzeum Narodowe
w Gdańsku

Special thanks to | specjalne podziękowania dla
Elżbieta Moćkun, Anna Maciąg,
Magdalena Godlewska,
Małgorzata Paszylka-Głaza, Aneta Szylak,
Wojciech Zmorzyński, Mirosław Szwabowicz

Published by | wydawca
ECR Group in the European Parliament

Printed and bound by | druk
Mirotki

© ECR Group in the European Parliament
© Academy of Fine Arts in Gdańsk
© National Museum in Gdańsk

ISBN 978-83-65366-85-6

